

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Država in njeno gospodarstvo z ozirom na naše razmere.

II.

V zadnjem članku smo končali s tem, da smo povedali, da je 1876 le uradna „Lai-bacher Zeitung“ mej drugimi prinesla 547 oznanil o javnih eksekucijah zavoljo zaostalih davkov. 547 realnih eksekucij v teku enega leta v naši majhnejši kranjski deželi! To je tako grozno število, da bode, ako to žalostno stanje še dalje časa traje, kmalu ogromno število naših posestnikov na beraški palici.

V pojasnjenje naj za nejuriste omenimo, da ima eksekutivno postopanje pri posestvih stopinje. Prva stopinja je vknjiženje zaostalih davkov, potem 1 mesec ali 6 tednov pozneje cenitev posestva, in nazadnje se morajo razpisati tri dražbe. Vsakokrat sodnija nazznanja ubogemu dolžniku, da je privolila upniku kak korak in to je najbolj uspešno opominjevanje. Ali iz sramežljivosti ali zaradi mnogih stroškov se vsak tak dolžnik potruji, da poplača svoj dolg.

Ako torej niti odlok za vknjiženje niti oni, ki odločuje cenitev, ni pripravil omenjenih 547 kranjskih posestnikov do plačila, kaže to, da ne morejo tega storiti, da njih posestvo ni imelo toliko dohodkov, da bi se vse to poravnalo. Gospodarstva pa so že uničena, ako ne morejo s svojimi dohodki pokrivati potrebnih stroškov, in ta resnica, da je tako veliko število posestev na Kranjskem (in drugod po Slovenskem je podobno) v tem žalostnem položaju, očitno je argument, da nikako država ne izpolnjuje po vsem svojega posla, kakor se od nje zahteva, da ne da toliko, kolikor od državljanov jemlje, davke v druge

svrhe porablja, in da je treba storiti na kak državniški način konec temu stanju. Pa kako?

Akoravno nekateri pisatelji, na pr. Buckley, menijo, da je kuratela države nad svojimi udi preobširna, da država v svoj delokrog preveč reči jemlje, da bi jih veliko, katere uže zdaj ima, na pr. nauk, oddala posameznikom, vendar bodo državni posli vedno bolj rasli in z njimi tudi davki, tako, da od te strani nij pričakovati poboljška. Sistema se tudi žalibog saj kmalu ne bode morda premenila, kaj pa potem?

Ti strašiš! bode mi kdo ugovarjal; saj ta prodaja končno ne uničuje posestva; ako ga A izgubi, kupi ga premožnejši B in ga potem obdeluje, izguba pri tem nij tako velika za državo in občnost.

Da, v ekonomičnem obziru bi to morebiti obveljalo; vendar pa je gospodarstvena stran le ena stran človeškega življenja, njegova podlaga in se ne sme nikoli sama zase presojati. Če si pa stavimo pred oči gospodarja prodanega posestva, kot očeta, kot državljana, kot uda svojega naroda, potem se odkrije pomen tacega dogodjaja. Prodaja posestva je poglajala očeta z ženo in otroci izpod strehe po svetu, srce ga boli, ko vidi, da bodo zdaj otroci brez zavetja in brez kruha hodili po svetu, in da nij njihova prihodnost več tako zagotovljena, kakor je bila, ko je bil on še posestnik. Priden in skrben delavec poprej, zdaj le s teškim srcem prijemlje za delo, žalostna misel da se kot tuji hlapec trudi za druge ljudi in ne za-se in za svoje, mori ga pri delu in mu množi težave ubornega življenja.

V obče je znano, da človek veliko lažje dela za-se nego, če dela kot hlapec za druge: tudi veliko več stori, če za se dela. „Svobod-

nemu delavcu daj golo pustinja in zagotovi mu, da bode njegova a on ti jo izpremeni v rodovitno planjavo“ — pravi Mill — „ne-svobodnemu pak lahko podeliš najplodnejšo njivo in v malo letih bode postala pušča.“

Bistriški okraj na Kranjskem nam to dokazuje.

Kot državljan in narodnjak je prosti in premožni posestnik steber države in svojega naroda, na katerega se oba ob času nevarnosti lahko opirata. Neodvisen od tujih elementov se trdno drži tega, kar je izpoznal za pravo in velikrat s svojo energijo pravici pripomore k zmagi. — Zapoden iz svojega doma, ali pa osamljen v materjalnih zadevah, je prava šiba na vodi, katero vetrovi pripogibljejo, kakor jim drago.

Černjajev v Pragi.

General Černjajev je bil šel v Srbijo, da bi na čelu srbske milice osvobodil slovanske brate izpod turškega jarma. Nij iz sebičnosti šel, vrli mož, temuč iz ljubezni do Slovanstva in slovanske ideje. Mogoče je, da, ko je vojno začel, precenjeval je srbsko moč in organizacijo, ki se nij izkazala taka, kakor smo upali in želeli vsi Slovani. Ali vendar se je Černjajev hrabro držal štiri mesece in s tem slabim materijalom, ki ga je imel pod soboj, doživel je pač Djuniš, a ne Sadove, kakor Magjar Benedek, ni ne Magente, kakor Magjar Gyulai.

Ko je torej te dni v Prago prišel, sprejeli so ga slovanski Čehi tako častno, kakor se spodobi junaku, ki je za našo sveto slovansko stvar vse storil, kar je v njegove moči bilo.

Vendar praške policije je bilo menda strah, da se ne bi kaj hudega, Bog ve kaj

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

(Dalje.)

Šesto poglavje.

Sanjajo neki ljudje, da kadar le hočejo, lahko Strasti vihar utiša: tiho! miruj! reko.

Pri tej priči se je Jerica ustavila. Po prehodu je nekdo nagloma in močno stopal ter brez ovinkov odprl duri.

„Tu, strije Trueman,“ rekel je prišlec, „tukaj imate svoj zavitek. Vi ste izpozabili nanj, mislim, in jaz sem bil tudi izpozabil, dokler ga nij mati zagledala na mizi, kamor sem ga bil položil. Prišel sem bil ravno domov in tu veste — —“

„Naravno, naravno!“ rekel je Trueman. „Hvala lepa, Viljem, da si mi ga nosil. Noter je precej razdrobljiva stvar in prej ko ne bi jo bil jaz potrl, predno bi bil prišel domov.“

„Kaj pa je? Uže sem se čudil.“

„No mala igračka je, katero sem prinesel domov za Jerico, tukaj to —“

„Viljem! Viljem!“ klicala je gospa Sullivanova iz nasprotne sobe, „ka si uže pil čaj?“

„Ne, mati ne! Ka vi?“

„Uže, da. A sedaj ti ga čem malo naliti.“

„Ne, ne! reče Trueman; Viljem, ostani pri nama in pij z nama čaj; pij tu svoj čaj dečko dragi! Moja Jerica nam pripravlja nekaj izvrstnega opečenega kruha in jaz čem precej pripraviti čaj.“

„Dobro, naj pa bo,“ rekel je Viljem; ostanem pri vas prvokrat. Mati, ne skrbite več za mojo večerjo, pil bom čaj pri strijci Truemanu. Sedaj no, bi rad videl, kaj je v

zavrtku; a najprej bi rad videl malo Jerico; mati mi je o njej uže povedala. Kje pa je? Ali je zopet zdrava? Bila je zelo bolna, ka ne?“

„Da, da, sedaj se prav dobro počuti,“ rekel je Trueman. „Jerica pogledaj sem. Kje pa je?“

„Tu le je, skrila se je za stol,“ reče Viljem smehljaje. „Mene se vendar ne boji?“

„No tega nijsem vedel, da je tako bojazljiva,“ rekel je Trueman. „Ti neumna mlada deklica“, pristavil je, jej se približavi, „pojdi ven in pozdravi Viljema. Viljem Sullivanov je.“

„Jaz ga nečem videti,“ rekla je Jerica.

„Ti nočeš videti Viljema!“ rekel je Trueman; „ti ne veš, kaj praviš. Viljem je najboljši dečko na svetu. Nadejam se, da on in ti bodeta kmalu največja prijatelja.“

„Viljem me ne bode mogel trpeti,“ rekla je Jerica. „To dobro vem.“

„Zakaj te bi ne mogel trpeti? rekel je

zgodilo, ko bi Slovan Černjajev bil dalje časa v slovanskej Pragi, za to ga je — izgnala. Dunajskemu „N. W. Tagbl.“ so namreč telegrafirali tako-le:

„Ko je Černjajev prišel iz ruske cerkve v gostilnico, kjer je stanoval, čakal ga je uže tam policijski svetovalec Kreuzer, ki mu je čital zapoved, da se ima Černjajev s prvim vlakom iz Prage in iz Češkega odpeljati. Černjajev se je temu povelju ustavljal, rekši, da je ruski podložnik. Ko se je to godilo, zasedla je policija Černjajeve sobe in nikogar nij pustila k njemu, razen njegovega popotnega tovariša Hludova. — Čehi pa so, to izvedevši, takoj razposlali agente, da se naredi ogromna demonstracija. — Ob 6. uri zbralo se je na konjskem trgu okolo 4000 ljudi, katere je policija skušala razpediti. — Ljudje so se razhajali v stranske ulice, pa peli mej potom v enomer „Hej Slované!“ Černjajev pak je slonel na oknu, pušil smodko ter pozdravljaj. Policijski komisar Kacarovsky poprosi Černjajeva, naj okno zapre, Černjajev pa mu osorno odgovori, da bo sam z narodom govoril. — Potem pride cel bataljon vojakov pešcev pod okno; Černjajev končno zapre okno in začne pospravljati svoje reči. Na ulici je mej tem policija več ljudi prijela; ceste do kolodvora so posedli vojaci; državni kolodvor pa so policaji obkolili. Ob 3 četrt na 8 prišel je s policijskim komisarjem k fjakarskemu vozu, odprl je Černjajev okno voza, in še enkrat poslovil se. Pred vozom pa se je bil ustavil rekoč: „Jaz se umaknem le sili“. Komisar pa pravi: „Zapovedujem vam, da vstopite!“ Černjajev potem vstopi, zraven njega Hludov, njemu nasproti policijski komisar Kacarovsky, na kočijem kozlu pa sluga, držeč pakete in vence. Voz je peljal se po stranskih ulicah na državni kolodvor. Na kolodvoru reče Černjajev, karte jemaje komisarju: „Zdaj storim vse, kar hočete; ali naj kupim še za policijo vožne karte?“ Odhajaje je rekel, da bode na meji izstopil in se ne genil. Policijski komisar Hlavaček ga je spremil do Bodenbacha.“

Mi v „Slovenskem Narodu“ ne moremo obširnejše govoriti o čutih vsacega avstrijskega Slovana, ko to bere, kajti kak odkritosrčen naš članek o tej stvari bi bil konfisciran. Naj si torej č. bralci sami sodbo delajo, misli imajo v Avstriji še polno svobodo, tiskana beseda ne tako.

Viljem približuje se kotu, kjer je bila Jerica skrita. Obraz si je bila zakrila z rokami po svojej navadi, kadar jo je kaka stvar spravila v zadrego. Veči od Jerice se je nekoliko pripognil, ko je ž njo govoril; roko jej je odmaknil od obraza ter jo trdno držal v svojej roki, pogledal jo je v oči ter jej prijazno pokimal rekoč:

„Kako se imaš sestričina Jerica, — kako se imaš?“

„Jaz nijsem tvoja sestričina, odgovorila je Jerica.“

„Da, da, to si ti,“ rekel je Viljem odločno. „Strijc Trueman je tvoj strijc in tudi moj. Midva sva tedaj bratranec in sestričina; ali me razumeš? in jaz se čem seznaniti s tobom?“

Jerica se nij mogla upirati Viljemovim blagosrčnim besedam in ljubeznjivemu njegovemu obnašanju. Branila se nij peljati se iz kota in sredi razsvitljene sobe. Prišedši blizu svetil-

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 15. januarja.

O *državnem zboru* poroča „N. Fr. Pr.“, da hoče vlada v njem precej v prvih sejah naznanjati poslancem, kako daleč je prišlo uže njeno razgovarjanje in obravnavanje z Ogersko glede nagodbe.

Mi smo ondan imenovali Vojnovičevo za *dalmatinskega* deželnega glavarja simpatično kot dobro znamenje proglasili in želeli, da bi bilo na glavarstvih stoléh več tako iskrenih Slovanov kot je baš Vojnovič. En slovensk častnik je ometaval naše mnenje, prištevajoč Vojnoviča k Lasserjevemu ustavoverstvu. Proti temu pa mi (ki Vojnoviča poznamo iz časov hercegovske vstaje) denes lahko navajamo „N. Fr. Pr.“, ki v svojem nedeljskem listu v dopisu iz Dalmacije toži, da je Vojnovič prijatelj in čestilec Črnogorcev, da je bil črnogorskem knezu na strani, ko so sinovje Črnogore šli v Hercegovino ropat (! sic), da je z „omladinistom“ dr. Miletičem v dopisovanji. Tudi „Augsb. Allg. Ztg.“ toži, da je Vojnovič „Vollblutslave“. Te denunciacije pri sovražnikih smejo pri nas biti priporočila in dokazila. Da je enkrat krivo glasoval, to se ve, da nij prav bilo. Ali bil je gotovo zapeljan.

Vnanje države.

Ruski „Golos“ govori o položnji stvari in meni, da si porta dovoljuje s konferenco norčevati se. Potrpljivost Rusije je uže menda pri kraji. Če se še kaka koncesija da, bi le prevzetnost porte rasla. Samosvest Rusije terja, da se razprave končajo in Ignatiev iz Carigrada pokliče.

V *Carigradu* je denes zadnja konferenca. Zastopniki vevlasti bodo še nekoliko popustili, in upajo, da se bode porta udala. To je zadnje poročilo. Včeraj pa so dejali, da je porta uže vse odbila. Bomo videli, kaj bodo rekli pojutranjem.

Rumunija terja, da Turčija mora popolnem preklicati one paragrafe svoje ustave, ki govore, da tudi Rumunija k Turčiji spada. Če ti paragrafi ne zginejo, bode Rumunija svojo popolno neodvisnost proglasila.

Na *Nemškem* je veliko iznenadenje, pa veliko javkanje, zavaljo tega, ker so pri volitvah v državni zbor nacionalno-liberalni Bismarkovci toliko glasov izgubili in socijalni demokrati ter katoliki toliko pridobili, kakor se nihče nij nadejal. Končni rezultat še nij znan.

Kitajska vlada je poslala v London dva poslanika, da jo bosta tam zastopala. Zoveta se prvi Kivo-sung-lang, drugi pa Sin-lin-hun. Komaj sta odšla iz „nebeškega kraljestva“ na svoje novo mesto, podrla so jima učenjaki hiše in uničili vse, kar so notri dobili, ker sta se tako izpozabila, da sta šla živeti mej „zapadne barbare.“

nice, skušala je oprostiti roke, da bi ž njimi pokrila si obraz; a Viljem jej tega nij pustil; nje pozornost je obračal na nerešeni zavitek, ter jej izbudil radovednost, kaj bi moglo v njem biti. Tako se mu je posrečilo, da je Jerica izpozabila sama nase, ter se je čez malo minut popolnem neskrbno obnašala.

„No, strijc Trueman pravi, da je to za te“ rekel je Viljem; „jaz si ne morem misliti, kaj da je, ka si ti moreš? Potipaj vendar, — trdo je, kolikor le more biti.“

Jerica je potipala, ter je čudé se pogledala Truemanu v lice.

„Odvij, Viljem, odvij!“ rekel je Trueman.

Viljem je vzel nož, ter prerezal vrvice, odvil je papir, ter je izvlekel belo podobo iz mavca, ki se nahaja po vseh družinah ter predstavlja majhenega Samuela pri molitvi.

„O joj, kako lepo!“ vskliknila je Jerica radostno.

„Kako, da si tega nijsem mislil?“ rekel

Dopisi.

Iz zgornje Koroške [Izv. dop.]

Proračuni države vsacega državljana zanimajo in to posebno nas, kmetovalce, koroške dežele, ki ima deželnih priklad 78%; mimo tega, da ima bolj bogata Štajerska samo 38%. V proračunu državnem je za leto 1877 predstavljeno mej drugim za Koroško sledeče: 170.000 goldinarjev za ceste, 6000 gold. za nadaljevanje stavb pri hudournikih v dravski dolini; za stavbe pri vodah sploh 2000 gold.; za reguliranje Drave 10.000 gold.; kot neobrestino posojilo, prvi obrok, za reguliranje Zile 30.000 gold. itd. — Zadnja letina je bila slaba, in kakor kaže neugodno vreme sedanje zime, bode tudi letos prej ko ne prav slabo za nas in naše pridelke. Leto za letom slabše in vendar vedno večji stroški, nij čuda, da ima boben mnogo opravila. — Te dni se je poprodal grad Vernberski blizu Beljaka za 50.000 gld.; kupil ga je nekda neki Celovčan. — Tu pri nas se je raznesla govorica, da hočejo od strani naše kmetijske družbe slovensko priklado k „landwirthsch. Mittheilungen“, nam priljubljeni „kmetijski list“ opustiti. Malo je to, kar se nam slovenskim družbenikom podá — in še to majheno betvico nam hočejo zopet odvzeti; a upati je, da bode občni zbor, ki se snide ovi mesec, drugače sklenil, in se nam prihrani naš list. Slovenski udje udeležite se zbora!

Od Savinje 11. januarja. [Izv. dop.]

Po poročilu raznih časopisov je letošnja zima v resnici čudovita. V nekaterih krajih je neprestano deževje, v drugih daljnih pa silovita zima; a pri nas, istinito rečem, traja pomlad. Uže nekaj časa sem si človek ne more lepših, prijaznejših dni želeli, kakor so, kajti nenavadno topli žarki solca vzbujajo v naravi vse, kar je za življenje pripravljeno — in livade se preoblachijo s krasnim zelenjem, katerega živo kinčajo marjetice, vijolice ali ljubice. — Sprehajajoč se po solčnem griču, pod katerim šumi bistra sivo-zelena Savinja, poslušal sem množino bosonogih otrok, kateri so na cvetlice trobentice piskali, kakor da bi bil 21. marcij. Časi in dnevi so sicer lepi, a veseliti se jih vendar nij; kajti za smehom pride jok, za veseljem žalost. — In to bilo bridko za nas Savinčane, ker nam minolo leto itak nij bogatega spomina zapustilo. — Bridko, rečem bi bilo, ako bi se bodoča spomlad spremenila v trdo zimo, katera bi preleško pomanjkanje na

je Viljem. „Lehko bi bil vedel, kaj da je, ko sem ga potipal.“

„Kaj, ali si ga uže videl?“ — prašala je Jerica.

„Tega ne, a enakih podob sem videl uže kupe.“

„Videl si jih uže?“ rekla je Jerica. „Jaz pa nikoli. Najlepša stvar je, ki sem jo kedaj videla. Strijc Trueman, ka ste rekli, da je za me? Kje ste jo dobili?“

„Dobil sem jo po naključbi. Nekaj minut, predno sem tebe, Viljem, našel, stal sem na oglu, prižigaje svetilnico; kar sem zagledal nekega ptujega dečka s celo razstavo takih podob in tudi nekaterih črnih, stoječih na deski, ki jo je nesel na glavi. Ravno sem se čudil, kako jih je mogel tam nesti, ko je zadel z desko na svetilnični stebrič; s prva sem mislil, da so se vse razbile. K sreči njegovi je bil tik tlaka velik kup mehkega snega in večina njegovih podob je padla nanj ter se

deželi še bolj povišala. A tolažimo se: potrpežljivost cvetlice rodi. — Še nekaj. Vem, da po vsem Slovenskem nij ta navada, a pri nas je, namreč — da takozvani „svečariji“, začeni od novega leta do svečnice nabirajo podpore za razne cerkve in — in to ne samo v domači duhovniji, timveč prehodijo beračiti več far celo do Solčave. — Vsako leto je svečarija pri drugem kmetu, t. j. na dan, kadar je konec, napravi se velikanska pojedinj, jednaka gostovanju. Vsakdo lahko preudari, da so to veliki, nepotrebni stroški. — In tako so tudi letos štirje okoli nekega trga svečarili — beračili. — Noč je bila temna. Cerkevni možaki so imeli čez hrbet navzkriž privezane bele žaklje; kajti marsikdo jim tudi žita daruje. A nesreča nikdar ne praznuje. Ti brumni štirje so prišli pa žandarjem v pest, ker je baje javno beračenje prepovedano. Gnali so jih v kasarno in tam imena itd. poizvedeli, potem jih pa zopet izpustili, da pozneje zaslišijo, po čem je žafran. Kdo je pri tem nedolžen, tega ne vem.

Iz Dunaja 14. januarja [Izv. dop.] V sredo 17. t. m. je v dunajskem nemškem društvu prijateljev literatur zanimivo predavanje gosp. H. Penna o najslavnejšem našem pesniku Francu Preširnu in njega razmerah in vplivanju na Anastazija Grūna. — G. Penn ima uže dosti zaslug za slovenski narod s tem, da je uže mnogo Preširnovih pesnij izvrstno prevodil v nemški jezik, da je spisoval in še spisuje nemške sestavke o slovenskih literatih, ter jih priobčuje v nemških časnikih in knjigah. Ker so vsi njegovi spisi o naroda našega zaslužnih moških spisani objektivno, ker se v njih vseh nahaja duh nepristranosti, da tu in tam celo navdušeni za slovensko domovino, moramo mi kot svojo dolžnost smatrati, da smo mu hvaležni za njegova prizadevanja. Mej množico nemško pisocih, ki o naših moških in naši slovstvenosti in našem narodu slabo in sè sovražnostjo pišó, imamo vendar jednega moža, ki vsaj deloma paralizira naše zagrizene sovraže. O predavanji poročam kasneje.

—u—

Domače stvari.

— (Slovenska Matica) ki je od leta do leta bolj žalostna, ima, kakor smo uže povedali, 24. t. m. občni zbor. Mi nobenih kandidatov ne postavljamo, da si nismo z vsemi noviški kandidati zadovoljni, in sicer jih za to ne postavljamo, ker imamo

Slovenci letos volitve v deželni zbor in nečemo niti zdaj cepiti glasov. Prihodnje leto pa se hočemo dejansko upreti, da vsakako v odbor pride kaj literarnih in delavnih močij. Občnega zbora pa se hočemo udeležiti.

— (Plesne vaje), — tako imenuje namreč čitalnica naša predpustne plese, h katerim dohajajo dame, v domačej obleki, — obiskujejo se letos v prav obilem številu. Očividno je, da se čitalnica, oziroma minulih par let, jako povzdiguje. V zadnjič (13. t. m.) je plesalo okoli 45 parov do poznih jutranjih ur, in prav vesel duh je navdajal vse deležnike. Kakor čujemo, hoče odbor strogo paziti na to, da dohajajo k plesom samo udje, in po njih pod vsemi formalnostmi vpejlani gostje. Prav tako, ker preobila toleranca — bi tukaj ne bila nikakor na svojem mestu.

— (Slovenski zdravnik) dr. Karel Lipold, kateri je šel kakor smo p. l. poročali v Srbijo, ranjene vojnike celit, okinčan je — tako se nam piše — uže s svetinjo hrabrosti in s takovskim ordnom za hrabrost in zaslug.

— (V Idrijo) je poslan za vodjo tamošnje sodnije namesto usamosmrtenega Vencovskega g. adjunkt Klauser iz Ljubljane.

— (Odbor družbe kmetijske) je 7. dne t. m. imel pod predsedstvom gospoda barona Wurzbacha sejo, v kateri so se razpravljali nekateri nerešeni sklepi poslednjega občnega zbora podružnice Novomeške in Vipavske; posebno živahna je bila pa razprava o gozdnih in pašnih razmerah okraja Radoljskega, končni sklep je bil, naj odbor skuša, na obojestransko pravico oprto porazumljenje in spravo doseči mej Kr. obrtnijskim društvom in pa opravičenimi posestniki onega kraja, in v ta namen naj se zaslišijo možje obojne stranke. — Gosp. K. Šavnik, župan in lekar v Kranji, je bil za uda izvoljen. — Amerikanske jeklene motike so bile ogledane in za dobro vrtnarsko orodje priznane.

— (Povožena.) Piše se nam: V nedeljo zjutraj okoli devete ure je na starem trgu povozil mesarja D. hlapec staro ženo, ki mu je nasproti prišla. Drvil je konje in oje je ženo zadelo v glavo, da se ji je takoj kri vtila, potem pa so jo še kolesa oškodovala. Policija je neprevidnega hlapca zaprla.

— (Šematizem krške škofije za Koroško) se je ravnokar razposlal. Iz njega posnemljemo, da je bilo v celem škofijstvu 488 duhovnikov in nad 330.000 katoliških prebi-

valcev. Razvidno je tudi nekoliko pomanjkanje duhovnikov; tu namreč čitamo, da je bilo ne-nameščenih 11 župnij, 29 kuracij, 93 kaplanij in 10 beneficij. V semenišču je letos 13 bogoslovcev. Regularne, moške duhovščine je bilo po samostanih 135, in sicer so na Koroškem: oo. benediktinci, jezuiti, kapucini in serviti. V ženskih samostanih je bilo 116, in sicer nun, elizabetink, dominikank in milosrčnih ter šolskih sester. Posameznim župnijam in cerkvam so v zapisniku pridejana tudi dobra slovenska imena.

— (Narodna čitalnica v Črnomlju) napravi v tekočem predpustu sledeče zabave: 1. V nedeljo 14. januarja: Tombola, petje in ples v spodnjih prostorih. Začetek ob 7¹/₂ uri zvečer. Brez vstopnine. 2. V nedeljo 28. januarja: Veliki ples, pri katerem svira Metliška godba. Vstopnina za drušvenike: osoba 30 kr., družina 60 kr. Za nedrušvenike: osoba 60 kr., družina 1 gld. 20 kr. Začetek ob 8. uri zvečer. 3. V nedeljo 4. februarja: Vodnikova slavnost. Beseda in ples. Vstopnina za nedrušvenike: osoba 30 kr., družina 60 kr. Začetek ob 7¹/₂ uri zvečer. Program Besede se bo razposlal posebej. 4. Pustni ponedeljek 11. februarja: Velika maškerada. Udeleženci naj izvolijo prit v maski ali pa v kostumu. Znamenja dobivajo se 10. in 11. februarja pri društvem blagajniku v bralni sobi za drušveniki po 10 kr., za nedrušvenike po 20 kr. Začetek ob 7¹/₂ uri zvečer. K tem zabavam uljudno vabi Odbor.

— (V čitalnici ptujske) se v letu 1877 napravijo veselice; 14. jan. Muzikalna produkcija, petje in ples. 21. jan. Tombola, petje pri klavirji, plesna večerinka. 4 februarja. Veliki ples v šemah. 11. feb. Četverospjev ples. Vsako nedeljo kakor nij druge veselice, in vsak četvrtak je društveni večer. Tako tudi na pustni večer. Opomba 1. Kdor želi udeležiti se plesa v šemi, dobi vstopilni list pri trgovcu g. Sadniku, brez katerega nij dovoljeno ustopiti. Opomba 2. Vstop se dovoliti more le samo onim šemam, katere se spoznati dajo temu ali onemu izmej čitalničnih odbornikov. Vsi društveniki se uljudno vabijo na blagovoljno udeležanje. Vabila ne bodo se ponavljala. Začetek je vselej ob 8 uri zvečer.

Odbor.

— (Iz Kranja) se piše „Sl.“: V okrajni šolski svet kranjski, ki je bil letos na novo sestavljen, so izvoljeni g. dekan, dalje trgovec g. Pirc in župan g. Šavnik. Važni delokrog okr. šol. svetov pač potrebuje značajnih in ne-

nij pobila. Nekaj malo se jih je razbilo in vrgel jih je na stran. No, jaz sem miloval dečka, ker bilo je pozno in mislil sem, da gotovo še nij mnogo prodal, ker je imel še toliko v rokah — —

„Na svoji glavi, mislite vi reči,“ popravil mu je Vilček.

„Da, mojster Viljem, ali pa v snegu,“ odvrnil je Trueman; — „povsodi, kjer jih češ imeti.“

„Strije Trueman, in jaz vem, kaj ste vi storili, kot bi bil vas videl,“ rekel je Viljem. „Postavili ste lestvico in prižigalnik na stran ter ste pomagali mu pobirati jih; — to bi vi bili storili vsakemu. Ko bi enkrat prišli v zadrego, bodo — upam — vam nekateri ljudje skusili povrniti, kar ste jim storili dobrega.“

Vilček, ta dečko nij čakal, da bi prišel v zadrego. Povrniti mi je precej. Ko so bile vse zopet postavljene, priklonil se mi je in

pokramljal se za ušesom in odkril se mi je, kot bi bil jaz največji gospod v deželi; in klepetal je ves čas, da si ravno nijsem razumel besedice njegovega kvasanja; in potem mi je vsiloval eno izmej svojih podob. S prva nijsem hotel vzeti nobene, ker je nijsem potreboval, kar sem spomnil na malo Jerico in da bi jej morebiti dopadala.

„Oj, kako mi dopada!“ rekla je Jerica. „Dopada se mi bolj nego — ne, ne, bolj ne, ampak skoro ravno toliko kot moja mačica; tako zelo ne, ker mačica je bila živa, ta podoba pa nij, a dopada se mi skoro ravno tako zelo. O, ka nij to kaj moder deček?“

Ko je Trueman videl Jerico vso zamišljeno v podobo, šel je pripravljat čaj, ter je pustil otroka mej soboj se pogovarjati.

„Jerica, dobro je varuj, da je ne bodeš zlomila,“ rekel je Viljem. „Tudi pri nas smo imeli v predalu takega Samuela, a enkrat mi

je padel na mizo — in razbil se je na tisoč koscev.“

„Kako si ga imenoval?“ prašala je Jerica. „Samuel; tako podobe se vse zovejo Samueli.“

„Kaj so Samueli?“ prašala je Jerica.

„No, to je ime otroka, po katerem so narejeni.“

„Kaj misliš, zakaj pa kleči na kolenih?“ „No, kaj ne veš tega?“ odvrnil je Viljem smehljaje.

„Ne, tega ne vem,“ rekla je Jerica. „Zakaj pa kleči?“

„Moli,“ odgovoril je Viljem.

„Ka ima tudi zato oči kvišku obrnene?“

„Da, se ve da, gleda v nebesa, ker moli.“

„Kam gleda?“

„V nebesa.“

(Dalje prih.)

odvisnih mož, in le taki zabranijo dostikrat birokratiške samovoljnosti, ki se tudi uže v šolskih svetih godé.

-- (Iz Lašč) se piše istemu listu: Tropa tatov in tolovajev nadleguje uže nekaj časa našo nekdaš v tej zadevi čisto mirno okolico. Božične dni so lopovi nek večer ulomastili v tri hiše robske duhovnije; par dni potem pa so napadli mej Robom in Turjakom človeka v nočnem mraku, ga ranili in mu ves denar pobrali. Žandarji čvrsto zasledujejo; dozda se nij še posrečilo zasačiti druhali. I kaj pak, — taci obrtnikov bo čedalje več; hlačmanov, ki se ženijo na „korajžo“, je zmeraj več, družina se množi, jesti je treba, od kod vzeti? Kjer je.

— (Napad.) Iz Podkloštra blizu Trbiža na Koroškem se piše, da je 11. t. m. zvečer napaden bil poštni vlak s tem, da je neznan zločinec odvzel eno šino. Nesreča se nij zgodila, ker se je o pravem času vse zapazilo. Zločinca se na vso moč išče.

Razne vesti.

* (Samoumori.) Na Dunaji se je koncem onega tedna obesil ključničarski deček za jarmen na žebelj, ki je bil v steno zabiti. Kako da se je ta paglavec uže življenja objedel, akoravno je bil stoprav 14 let star, nij znano. — Dalje se je na taisti način na oni svet prepeljal nek puškar Kriz, star 46 let; uzrok je bila siromaščina v rodbini. — Nek neznan človek pa je v soboto planil v Donavo, ki ga je nekaj časa nesla. Potem so ga pa valovi zavili v svoje mrzlo krilo.

* (Rop) v dunajskem Nussdorfu je izmišljen. Hišna oskrbnica Kristina Tavšek je namreč od denarja, ki jej ga je dal njen ljubček, polovico zapravila, potlej se je pa bala, in si je izmislila, da so bili trije kosmati Lahi pri njej in so jej denar vzeli. Policija jo ima zaprto, prekanjena ženska pa še zmirom trdi, da so jej roparji usta zamašili in jej denar vzeli, akoravno so jo prepirali, da se laže.

* (Vihar.) V Berlinu je bil 10. t. m. tak strašanskih vihar, da je lomil veje raz drevesa, drobil steklena vrata po prodajalnicah, razmetaval strehe, dimnike in balkone in da so valovi reke Spreje pljuskali čez most.

* (Strahovit čin na morji) se je pripetil pretekli mesec na Laškem. Parnik „Gorgona“ nekega laškega parobrodne družtva sprejel je mnogo hudodelnikov v Portoferrari, da jih v Livorno pripelje, kamor bi moral v šestih urah priti, ali ne zna se ničesa o njem. Ali se je potopil, ali pa so hudodelniki parnik v last dobili in proti Afriki krenoli.

* (Zvitatitica na železnici.) V nekem poštenem vlaku, ki se je v Milan peljal sedel je Nemec k bridki gospe. Po potu sta se začela prav živo meniti o slabem vremenu. Ko se v Milani vlak ustavi, skoči gospa precej iz voza in se mej množico izgubi. Ko se Nemec iz voza odpravi, zapazi, da ima popotno torbico vso prerezano in ukradeno 1500 lir francoskih bankovcev. Kako drago je plačal ljubkovanje v vozu Nemec!

* (Mrtvaška statistika.) V 52. tednu zadnjega leta, ki se je končal s 28. oktobrom, je od 100.000 prebivalcev umrlo: na Dunaji 51, v Pragi 71, v Pešti 75, v Berlinu 46, v Vratislavi 51, v Stetinu 74, v Kolóniji 51, v Hanovru 45, v Frankobrodu ob Mogunu 30, v Magdeburgu 67, v Strasburgu 46, v Draždanih 44, v Lipskem 43, v Monakovem 73, v Hamburgu 63, v Parizu 51, v Bruselji 47, v Amsterdamu 61, v Rotterdamu 43, v Hagu 52, v Bazelji 41, v Kristijanji 30, v Stokholmu 46, v Kopenhagnu 44, v Rimu 48, v Neapolju 43, v Turinu 42, v Londonu 43, v Glasgovi 51, v Liverpulu 56, v Dublinu 53, v Edinburgu 42, v Njujorku 46, v Filadelfiji 40, v Bostonu 41, v Čikegu 49, v Bombaji 50, v Madrasu 69, v Kalkuti 72. Kakor se dakle vidi, so številke v primeri k poprej po-

skočile, temu uzrok je urno primenjanje vremena. Kolera po najnovejših poročilih perzijske meje nij prekoračila pa je zato v Indiji terjala več žrtev.

Tuji.

14. januarja:

Evropa Frič iz Litije. — Justin iz Reke. — Moršer iz Višnjegore. — Magonia iz Trsta. — Reizinger iz Dunaja. — Skatlar iz Dolenjskega. — Raucher iz Koroškega. — Marburgo iz Trsta. — Frič iz Trsta. — Ružicka iz Dunaja. — Koprija iz Zagorja. — Deutsch iz Dunaja. — grof Thurn iz Radovljice. — Stein iz Dunaja. — Pri Zamorec: Peršin iz Litije.

Dunajska borza 15. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gld. 70 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	68 10
1860 drž. posojilo	112 25
Akcije narodne banke	820 —
Kreditne akcije	141 40
London	125 90
Napol.	10 05 1/2
C. k. cekini	5 96 1/2
Srebro	115 65

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalesscière du Barry v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni: v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žlezne naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato filo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojiljino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 sprideval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spridevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spridevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mesecev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih in čutnih bolečin, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno ginil, in to zaprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalesscière prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalesscière poponem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav cenó in okusno hrano, kot najboljši pripomoček, ter ostanem Vas udani

Gabriel Teschner, slušatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, treslo se se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženji čutnic, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalesscière in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalesscière zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem mojo društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in popoinega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tiščanji v prsih.

Revalesscière je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na cení, ko pri zdravih.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

— Revalesscière-Biscuiten v pušicah in Revalesscière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gld.

Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnjah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštih nakaznicah ali

povzetjih. V Ljubljani Ed. Wahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviću, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravalle, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (66)

Štev. 17656.

(4—3)

Razglas.

Visoka c. k. deželna vlada je z dopisom od 10. decembra 1876 št. 8374

20. januarja 1877

kot taisti dan določila, ko se bodo domači žrebci iz političnih okrajev mesto Ljubljana in okolice ljubljanske, ki se hočejo za pleme rabiti, pregledavali.

To se posestnikom žrebcev iz omenjenih političnih okrajev naznani s pristavkom, da se pregled omenjeni dan ob 10. uri do polu dne v tukajšnji živinozdravilnici na poljanskem predmestji prične.

Mestni magistrat v Ljubljani,

4. januarja 1877.

Advokat dr. Josip Sernec v Celji išče

 koncipijenta, slovenščine zmožnega. (9—1)

Župan v Šmartnem pri Litiji išče

pisača.

Letna plača 200 gold. in prosto stanovanje; razen tega je tudi dovolj privatnih zaslužkov. Ustmene ali pismene prošnje do 25. t. m. (7—2)

Pošten dacar se išče.

Mož mladih ali vsaj srednjih let, kateri je uže bil en čas dacar, in je trden v računstvu, sploh mora biti za rabo ovega dela, ki mu je pa mogoče se s kavejo od 100 gold. skazati in uložiti, naj se blagovoli z njegovimi spridevali na Josip Jakliča v Šmartnem pri Litiji na Kranjskem, kateri je reprezentant za litijski okraj, obrniti, ter dobi precej službo. — Več o tem ustno. (6—3)

Josip Jaklič, reprezentant.

Umeteljni

zobje in zobovja

z zračnim tiskom ali brez njega, lepi, naravni, namenu odgovorni, se po najnovejši metodi delajo in ne da bi se korenine izruvale, postavljajo.

Vse operacije: plombaranje z zlatom, polnili, piljenje, čiščenje in drenje zob, se, kakor se je izkusilo, brez hudih bolečin izvršuje pri

(370—2)

Paichelu,

zdravniku za zobe, pri Hradeckega mostu, v Malyevej hiši I. nadstropje.

Lepa vila

s hlevi, na tržaški cesti, krasno ležeča, blizu fabrike za tobak, se po ceni prodaje.

Natančneje poroča o tem administracija tega lista. (416—8)

Dorško olje

iz sale kitovih jeter,

iz Borgena na Norveškem;

rumeno 1 steklenica 60 kr.;

nepremočljivo brez okusa in duha 1 steklenica 80 kr.;

se železnim jodirom 1 steklenica 1 gold.

Da se ponarejevanju izogne vtisneno bode moje ime na vsakej steklenici.

(53—50)

Gabriel Piccoli,

lekar, na dunajske cesti v Ljubljani.